

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.339/2015/4.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a dr. Pesthy Endre ügyvéd által képviselt Megyei Kormányhivatal alperes ellen társadalombiztosági határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M. 248/2014/6. számú jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M. 248/2014/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2013. december 20-án kelt határozatával 46.637 forint öregségi nyugdíjat állapított meg a felperes részére.

A másodfokú társadalombiztosítási szerv a döntést megváltoztatta, a felperes részére 2013. december 18-i folyósítási kezdettel - 31 év 287 nap szolgálati idő és 80.626 forint havi átlagkereset figyelembevételével - 55.635 forint öregségi nyugdíjat állapított meg. A határozat szerint a felperes 2003. december 1. és 2011. október 31., majd 2012. december 13. és 2013. március 14. között biztosított egyéni vállalkozó volt, 2013. március 15. és 2013. december 17. között pedig kiegészítő tevékenységet folytatóként nem minősülő társas vállalkozóként volt biztosított. Az adóhatóság adatszolgáltatása szerint a felperesnek egyéni vállalkozóként a 2005. szeptember 30-át követő időszakra nyugdíjjárulék tartozása, a társas vállalkozásnak pedig a felperes után a jogviszony időszakra járulék tartozása áll fenn, így az egyéni vállalkozói jogviszony 2005. szeptember 30-át követő időszaka, valamint a társas vállalkozói jogviszony időszaka - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 38. § (2) bekezdése alapján - szolgálati időként nem vehető figyelembe. A

másodfokú társadalombiztosítási szerv a fenti időszakokban elért, nyugdíjjárulék alapjául szolgáló jövedelmeket - az elsőfokú szervtől eltérően - a havi átlagkereset meghatározása során figyelembe vette, az ellátás általa megállapított összegét az adóhatóság igazolása szerinti nyugdíjjárulék alapokra vonatkozó adatok figyelembevételével határozta meg.

Ezt követően a másodfokú társadalombiztosítási szerv a fenti határozatát - saját hatáskörben történt felülvizsgálat eredményeként, a felperes által utóbb becsatolt okiratokra is figyelemmel - módosította és a felperes részére 2013. december 18-tól 102.370 forint összegű öregségi nyugdíjat állapított meg. A magasabb összegű ellátást a felperes által a jogorvoslati eljárást követően becsatolt, az 1990-1996. évekre vonatkozó jövedelemadatok alapján állapította meg, rögzítve azt is, hogy a módosítás a korábbi határozat egyéb rendelkezéseit nem érinti.

A felperes a társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálatát azért kérte, mert a nyugdíj összegének meghatározása során a szolgálati időként el nem ismert időszakokban igazolt jövedelmet - álláspontja szerint - járulékbefizetések hiányában nem lehetett volna figyelembe venni.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét a Tny. 20. § (1)-(2) bekezdése, 22. § (1) bekezdés b) pontja, 37. § (1) bekezdése és 38. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával elutasította.

Az ítéleti érvelés szerint a perben nem volt vitás, hogy a nyugdíjjárulék tartozással érintett időszakokat a szolgálati időbe nem lehet beszámítani, az öregségi nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásakor azonban - jogszabály kizáró rendelkezése hiányában - az ezen időszakokra eső jövedelmeket is figyelembe kellett venni. A felperes a 2005. szeptember 30. után benyújtott adóbevallásokban az érvényes minimálbér összegében, vagy azt meghaladó összegben vallotta be a nyugdíjbiztosítási alapot megillető járulékot, a nyugdíjjárulék fizetési kötelezettséget is ezen összegek után kellett volna teljesíteni. A felperes nem jelölt meg olyan jogszabály-helyet, ami alátámasztotta volna, hogy a szolgálati időként el nem ismerhető időszak alatt kapott jövedelmeket az öregségi nyugdíj megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkereset meghatározásakor figyelmen kívül kellett hagyni; mindezek alapján a társadalombiztosítási határozat nem jogszabálysértő.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát és az alperes költségeiben való marasztalását kérte az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdése, valamint a Tny. 20. § (1) bekezdése és 38. § (2) bekezdése megsértésére hivatkozva.

Álláspontja szerint a törvényhozó szándéka a Tny. 38. § (2) bekezdése vonatkozásában kizárólag a rendelkezés szövegében rögzített feltétel érvényesítése, vagyis az volt, hogy a járuléktartozással érintett időszakokkal csökkenjen a szolgálati idő. Ez a rendelkezés az igénylőre hátrányos ugyan, de a járulékfizetés elmaradásának következményeként nem kérdőjelezhető meg. A törvényhozó szándéka nem terjedt ki arra, hogy az igénylőt további hátránnyal is sújtsa; esetében a szolgálati időként figyelembe nem vehető időszak jövedelme csökkentette az átlagjövedelme és így a nyugdíja összegét is. Ilyen hátrány alkalmazása a rendelkezésből nem következik, ezért sérti a szociális biztonsághoz való, Alaptörvényben is rögzített jogát.

A felperes szerint a jogerős ítélet ellentétes a Tny. 20. § (1) bekezdésével is, amely szerint az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és a havi átlagkereset összegétől függ. A nyugdíj összeg meghatározásának egyik lényeges eleme az elismert szolgálati idő, az alkalmazott számítási mód azonban figyelmen kívül hagyja, hogy a biztosítási jogviszonyának bizonyos időszaka szolgálati időként nem vehető figyelembe, ezt az időszakot így - a Tny. 20. § (1) bekezdése szerint - a havi átlagkereset meghatározásánál is figyelmen kívül kell hagyni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Tny. felülvizsgálati kérelemben felhívott 20. § (1) bekezdése szerint az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ, a 38. § (2) bekezdése pedig - az abban részletezettek szerint - a perben vita tárgyát nem képező kérdést rendez: a nyugdíjjárulék tartozással érintett időszakok szolgálati időbe való beszámításának kizárásáról rendelkezik.

A felperes a fenti rendelkezések téves értelmezésének eredményeként hivatkozott arra, hogy a vitatott időszakban általa elért jövedelmet a nyugdíja megállapítása során figyelmen kívül kellett hagyni. A Tny. 20. § (1) bekezdése a nyugdíj összegének meghatározására irányadó általános, elvi jellegű szabály, azt, hogy a nyugdíj alapját képező átlagkereset összegét milyen módon kell meghatározni és abba mely kereseteket, jövedelmeket kell beszámítani, a Tny. 22. §-a szabályozza. A Tny. 22. § - munkaügyi bíróság által is felhívott - (1) bekezdése a havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-től a nyugdíj megállapításának kezdő

napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján rendeli meghatározni, a b) pontban keresetként, jövedelemként 1997. január 1-től az 1988. január 1. előtti rendelkezések szerinti, 1998. január 1-től a Tbj-ben meghatározott biztosítással járó jogviszony(ok)ból származó nyugdíjjárulék-alapot képező kereseteket, jövedelmeket írja elő figyelembe venni.

A felperes a perben vitás időszakokban nyugdíjjárulék alapjául szolgáló, azaz nyugdíjjárulék-köteles keresetet, jövedelmet szerzett, a nyugdíjjárulék-alapot képező kereseteket, jövedelmeket pedig a fent ismertetett rendelkezés attól függetlenül beszámítani rendeli a nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetbe, hogy azokból ténylegesen levonásra és befizetésre került-e a nyugdíjjárulék. A munkaügyi bíróság ezzel egyező, helyes jogértelmezés eredményeként mutatott rá arra, hogy a felperes által kért számítási mód alkalmazására ez irányú jogszabályi rendelkezés hiányában nincs lehetőség; a Tny. 22. § (1) bekezdése alkalmazásának mellőzése a Tny. 20. § (1) bekezdéséből és annak a 38. § (2) bekezdésével való egybevetéséből sem következik.

Az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése szerint Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. A (4) bekezdés kimondja, hogy Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

Az Alaptörvény szociális biztonságot deklaráló és az időskori megélhetés biztosítására vonatkozó állami kötelezettséget megfogalmazó rendelkezéseit - más jogszabályok mellett - a Tny. konkretizálja. Az alaptörvényi rendelkezésekből olyan követelményt, hogy a nyugdíjjárulék befizetés elmaradásával érintett keresetek, jövedelmek a nyugdíjalap számítása során figyelmen kívül maradjanak, a Kúria álláspontja szerint levezetni nem lehet, így a felperes megalapozatlanul hivatkozott a munkaügyi bíróság Alaptörvénybe ütköző jogszabály értelmezésre is.

A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati eljárási költségei megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján e tárgyban mellőzte a határozathozatalt.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Tny. 81. §-a alapján határozott.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Zanathy János sk. tanácselnök, Dr. Magyarfalvi Katalin sk. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő